VITA B. IOANNIS CHISII SENENSIS ORDINIS EREM. SANCTI P. AUGUSTINI ALEXANDRI 7. POT...

Niceforo Sebasti

Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
14
22 D
14 4
L.
756.
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

VITA
B. IOANNIS CHISII SENENSIS
Ordinis Erem. Sancti P. Auguſtini
ALEXANDRI VII.
PONT. MAX. GENTILIS.

Per Reuerendiſsimum P.

FR. RAIMVNDVM CAPISVCCVM

S. A. Pal. Magiſtrum Ord. Præd. Romæ
nuper aucta, illuſtrata, ac typis edita,
& iuxta eius oratorium calamum,

A F. NICEPHORO SEBASTO, MELISSENO
Sac. Theol. Magiſtro Ord. Eremitarum S. P. Auguſtini,
Acad. Otioſo Neapolitano, poetico delineata.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ROMÆ,
Typis Franciſci Caballi. 1656.

Superiorum permiſſu.

Digitized by Google

Imprimatur:

Si videbitur Reuerendiſſ. S. P. Ap. Mag.

M. A. Epiſcopus Hierapolitanus Viceſger.

Imprimatur.

F. Raimundus Capiſuccus Ord. Præd. S. A. P. Magiſter.

Digitized by Google

S. D. N.

ALEXANDRO VII.

PONT. OPT. MAX.

INdecens erat profectò (Beatiſſime Pater) ſanctos Tuos deoſculaturum pedes , ſine aliquo redhoſtimento accedere ; exiguum ſanè munus ALEXANDRO foret vnius Orbis donum; id autem cuiuſque Religioſi viribus impar. Itaque tenuis voti mei operæpretium ratus, digniùs nihil Tibi me oblaturum credidi,quàm Beati Gẽtilis Tui IOANNIS CHISII Vitam , poetico prodromam calamo , depictam; qui non immeritò virtutum , & monaſticæ perfectionis exemplar abſolutiſſimum, & priſcis Thebaidos Anachoretis à multis copioſè , à nullo ſatis celebratur ,

Digitized by Google

non abſimilis. CHISIORVM ſtemmati tantum debetur decus, vt quod innumeros penè toga, ſagoquè inſignes protulerat Heroës, Beati viri ſanctitate totum Terrarum orbem, Tibiquè deuotam præſertim Auguſtini familiam, virtutum omnium ſplendore ad immortalitatis gloriam illuſtraret. Hinc innata Sanctitati Tuæ pia grati erga Auguſtinianos animi voluntas, quæ in fauſtis Pontificatus Tui primordijs liberali manu, in Deiparæ Virginis de Populo reſtauratione cunctis effulſit, vbi illuſtres, ac deuoti CHISII agnati Tui terrenarum exuuiarum quietem ſibi elegerunt, nec minus Iliceti, quàm Senis in Auguſtinianorum Templis dignum ſibi tumulum ſtatuerunt, & perennem. Sed maior animus ſupereſt, qui in Beati Thomæ Villanouani Apotheoſi innotuit; id nedum Chriſtianus orbis, verùm & Auguſtiniana Religio, Hiſpani omnes, immo & Sereniſſimus PHILIPPVS IV. Regum pijſſimus ſperant, vota, precesquè ingeminant. Hic etiam de D. ANGELA CHISIA Sanctimoniali, Ordinis noſtri ornamento, & B. IOANNIS huius Nepte

inſi-

inſignem heroicarum virtutum periodum adderem, ni vererer, in vtriuſque encomia effuſior, & in Tua, Religioſum Tuæ Sanctitatis animum, ac modeſtas aures offendere; ſatis famigeratum eſt CHISIORVM nomen apud Italos, ſatis, ſuperque à Paullo Iouio, Petro Bembo, Iulio CæſareScaligero, Petro Aretino, Hieronymo Borgio Epiſcopo Maſſæ Lubren. Ferdinando Furſtenbergio, Ioanne Baptiſta Maſculo noſtri æui, Horatio, Scriptoribusquè clariſſimis alijs celebratum, vt meo calamo non indigeat; hinc manum è tabula.

Romæ ex Auguſtiniano Aſceterio, Kalen. Maias, Anno ſal. reparatæ 1656.

Sanctitatis Tuæ

Humillimus ſeruus

M. F. Nicephorus Sebaſtus Meliſſenus
Ord. Erem. S. P. Aug.

Digitized by Google

AD
ALEXANDRVM VII.
PONT. MAX.

De Priſcis eius, & illuſtribus genethliaci ſtemmatis titulis, & promiſcuis Vrbis cum Beato IOANNE CHISIO, eius affini plauſibus.

EPIGRAMMA.

SEnenſi veneranda ſolo Gens CHISIA fulget,
Quam priſcæ decorant nobilitatis Aui.
Ardingheſca olim, & Comitum inſignita coronis
Floruit, hinc armis, hinc ditione potens.
Illa ſuos dedit Heroes clareſcere Mundo,
Quos longa in ſerie ſæcula ſera canent.
Plaudit ALEXANDRO, & præclaro Roma Ioanni,
Et geminum in Cælo nomen, & Orbe colit.

Ad

Digitized by Google

Ad eundem.

De Reſtauratione Templi S. MARIAE de Populo Ord. Erem. S. P. AVGVSTINI; in quo eius gentilitium Sacellum per AVGVSTINVM CHISIVM extructum emicat.

EPIGRAMMA.

Hic vbi de Populo veneraris Virginis Aedem,
Nux fuerat, ſub qua buſta Neronis erant.
Hic Stygis vrbanas vexabant agmina gentes,
Paſchaſius, cæſa ſed nuce, monſtra fugat.
At modo ne deſit grata ſpatiantibus vmbra,
Arbor; ALEXANDRI Quercus amica viret.
Sanctaque biſſeno exſurgunt fundamina Monte,
Queis ſacer æterno ſydere fulget apex.

QVi hæc, pluraq. alia de hoc nobiliſſimo Templo ſcire auet, adeat, & legat AMBROSIVM LANDVCCIVM Sacrarij Apoſtolici Præfectum, Epiſcopum Porphyrien, ALEXANDRI VII. Pont. Max. Sacelli Aſſiſtentem, in Origine Templi S. MARIÆ de Populo de Vrbe, Italico idiomate conſcripta, & Romæ in lucē emiſſa, quod equidem Templum pia, & ſtricta Religionis obſeruantia à Patribus illius Aſceterij colitur, quorum Religioſus, & indefeſſus animus à primæuo inſtituti feruore ad hæc vſq. tempora viget, vigebitq.

Digitized by Google

Ad eundem.

De Theſibus nuper Senis egregiè defenſis, eiusquè nomini dicatis à FLAVIO CHISIO Fratris Nepote; pro vtriuſque Iuris laurea conſequenda.

EPIGRAMMA.

SI fugiens exul terras Aſtræa reliquit,
E ſuperis iterum iam rediuiua venit.
Quis valuit victam deſertum cogere ad Orbem,
Quam (F L AV I *) poterat cogere nemo; valet?*
Symbola laurus erit, quam Senis inclyta virtus,
Et Patriæ nuper Pallas amica dedit.
Quam ſub A L E X A N D R I *ſacraſti nomine laurum,*
In docta æternus fronte vireſcet apex.

Ad

Ad eundem;

De eius animo ALEXANDRO non impare, quo ad Vrbem nuper Sereniſſimam CHRISTINAM Suecorum Reginam excepit;

Cum alluſione ad vtriuſque inſignia, ex quibus Aurea Mundo ſæcula aduenisse accinit.

EPIGRAMMA.

AVrea mutato redierunt ſæcla metallo,
Et fato Cælum nobiliore nitet.
Venit ALEXANDRI Cereris pro munere Quercus,
Biſſenoquè caput porrigit alta iugo.
Exornata nitens illuſtrat culmina ſydus,
Et ſacro fortes præbet ab axe faces.
Nil deſit; CHRISTINA ſuas expromit ariſtas,
Aurea, vt in Terris vndique ſæcla fluant.

S. P. Q. S.

IN publico Vrbis Conſiſtorio peregrinis hoſpitibus oſtendit depictam ad viuum effigiem BEATI IOANNIS CHISII, ciuis ſui cum perſpicua eius Sanctitate, & mirabili morte magnifico Elogio æternitati conſecratam. Vt videre eſt apud *Capiſuccum in eiuſdem Beati Vita pag.* 110. Quod etiam poſteris commendauit *Frater Philippus Elich* Sacræ Theologiæ profeſſor nomine prouinciæ Belgicæ, quando ſub alia eius imagine nuper ad Vrbem tranſmiſſa, & ALEXANDRO VII. Pont. Max. dicata, elegantiſſimum hoc adiecit elogium:

BEATVS IOANNES CHISIVS A MACIARETO *Ordinis Eremitarum ſancti Patris Auguſtini Vitæ ſanctimonia, & generis ſplendore clariſſimus, aſſidua mortis meditatione rerum humanarum contemptor, per cilicia, flagella, immaneſquè alias corporis caſtigationes patienti Chriſto confixus Cruci, humilitatis, patientiæ, obedientiæ viuum exemplar. Obijt Senis, anno à Chriſto nato M.CCC.LXIII. Poſt ſex menſes ab obitu integer repertus.*

VITA

Digitized by Google

VITA
B. IOANNIS CHISII SENEN.
Ordinis Eremitarum S. Patris AVGVSTINI,
ALEXANDRI VII. Pont. Max. Gentilis.
SACRAE ILICITANAE,
& Vallisaſprenſis Eremi origo.

I.

ILicis Anſani ſyluam tenuere Sodales
Primi, quem Senis Lyſsias enſe necat.
Queis Mediolani Auguſtinus fonte renatus,
Ad nemus occurrens dogmata ſacra dedit.
Poſt rigidam luſtrat Vallisaſprenſis Eremum,
Cui primæ Blaſius ſtruxerat Ædis opus.
Hìc Auguſtini eſt veſtigia ſancta ſecutus,
Hoc meruit ſuperas dignus adire domos.
Vtraque poſt Chiſium Cælo produxit Eremus,
Vtraque, quo longum nomen Eremus habet.

DE gemina iſta Eremo virorum ſemper, ex quo coli cœpta, non doctrinæ modo, ſed & ſanctitate celebrium lõgè feraciſſima, vide *Mart. V. ſermone ad Fratres Auguſt. de Translat. S. Monicæ, Aegidium noſtrum Card. Viterb. in Paneg. Ilicitano apud Bonſig. pag.* 10. *Franc. Rap. Lima ſpirit. pag.* 32. *par.* 2. *& Iugurtam Tomaſ. par.* 1. *Hiſt. Sen. pag.* 5. de qua etiam geminam habes deſcriptionem, alteram vincta, alteram ſoluta delineatam oratione ad Vallisaſprenſis Eremi Templum, quam Patres illius æui in grati ani-

mi

Digitized by Google

mi teſſeram poſuerunt, quarum prima, quæ ad illius atrium extat ob ſenij ſquallorem quædam in metris deleta, ac vetuſtatis rigorem abſumpta, nuper à VATE CHRISTIANORVM DIGNISSIMO in iuſtam carminum ſymmetriam redacta ſunt, & innouata, vt infra maioribus paullò characteribus notatum, inſpicies.

ADdebat Chriſti bis ſeptem luſtra trecentis,
Annis mendaces Roma peroſa Deos,
Sceptra Valentinianus habebat COESARIS, ATQVE
Damaſus in Petri ſede locatus erat.
Cum Sanctum hoc Blaſius deſertæ cultor Eremi,
Diue Tibi Antoni ſponte dicauit opus.
ANNO SVB TALI, dum Principe lætus vtroque
Per quartum Nonas Maias agebat iter.
Id pius Antiſtes Donatus RITE ſacrauit,
Vt purA hic Sanctus POSSET IN AEDE COLI.

BEA-

Digitized by Google

BEATI IOANNIS
Patria, & natales.

II

SPlendida conſpicuum terris dat Sena Ioannem;
Quæ Tuſcas Vrbes nobilitate præit.
Nec minus inſignes ſortitur in Vrbe Parentes,
Illuſtres armis, conſpicuoſquè toga.
Queis Maciareti ditio per ſæcula nomen,
Æternumquè dedit poſtera Fama decus.

MAciaretum Caſtrum eſt, olim CHISIORVM ditioni ſubiectum, vbi CHISII inhabitare conſueuerant, vt & ceteri nobilitate pares in Caſtris ſuis, antequam in potentioris Reip. formam Senas ſeſe redigerent; cui etiam dominio pleraque annexa fuiſſe oppida, & fanum poſtea Herculis adiunctũ, populi illius annales teſtantur. Nec ſolum Caſtris potẽtes extitere, ſed etiam domi, foriſquè illuſtres, & quod nobiliori elogio dignum, Summis Eccleſiæ Hierarchis ſemper inter paucos cari, ac præcipuè Iulio II. eiquè quàm *Sigiſmundus Chiſius* in pretio fuerit, ex adiecto eius monumento, quod Romæ extat in CHISIORVM Sacello ad Templum S. Mariæ de Populo, liquidò videre eſt.

Sigiſmundo Chiſio,
Equo Com.
A Iulio II. P. M. in Gentem
Rouercam cooptato,
Marius, & Auguſtus Chiſÿ,
Proauo B. M. Ob. anno D. CIƆIƆXXVI.

Hic in medium proferrem *Auguſtinum Chiſium* Sacelli Fundatorem, ac de eius animo verè Baſilico dicerem, ni eiuſdem inſcriptio ibidem poſteris id commendaret. *Auguſtino Chiſio,*
Senenſi,
Viro illuſtri,
Atque magnifico,
Sacelli huius fundatori,
Qui obÿt, anno Domini CIƆIƆXX.

Cæteros *Chiſiorum* Heroes recenſere, Lybicas eſſet arenas enummerare. Ado-

ADOLESCENS PAVLLO vixit liberiùs.

III.

CÆleſti Chiſius fuerat nutritus amore,
Hauſerat & mollis dogmata culta Puer:
Creuit amor tamen in vitio creſcentibus annis,
Monſtrata ad culpas orbita ſponte trahit.
Iuuenal. Sat. 2. Vtque vua aſpecta liuorem ducit ab vua,
Sic iſte exempli ducitur arte mali.

B. IOANES in primo illo, & præcipiti Adoleſcentiæ æſtu per impudicos ſaltationum ludos, & Gaditanas pluſquam mimorum nequitias, quas tanti fecerat inſana vetuſtas, ac profeſſa eſt quæ nil pro fecto, niſi puram, certamquè morum corruptelam inducunt, paullò abreptus eſt. Nec ſibi forſan dixiſſe putauerat quod & cæteris adoleſcentibus ad benè, ſanctèque viuendum *S. Hieronymus Epiſt. de Inſtit. fil.* præceperat, vbi ſic: *Nihil*, Adoleſcens, *aliud diſcat audire, vel loqui, niſi quod pertinet ad timorem Domini, turpia non intelligat, cantica mundana ignoret, adhuc tenera lingua Pſalmis dulcibus imbuatur. Procul ſit laſciuia puerorum puellæ, & pediſſequæ ab eorum conſortijs arceantur.* Venationibus, & aucupijs præcipuè totus erat, neque aliæ poſita prætexta videntur illi curæ fuiſſe, promiſcuum nobilitatis lenocinium, quæ adeo in hiſce illecebris vitæ ſpatium traducit, vt malit in agris, & ſyluis agere, quàm vrbanis aſſueſcere ſtudijs, & philoſophantem ſuis de Idæis Academicorum Principem, Colophonium Vatem ſuam accinentem Iliada, Tullium ad roſtra orantem, Cæſarem denique de vtroque Solis cardine Romæ triumphantem, venantes potius ſectari gauderet.

Eiuſdem

Digitized by Google

EIVSDEM MIRABILIS ad Religionem conuerſio.

IV.

CVm ſenſit ſupero Chiſius ſe flamine motum,
Deſerit impuras corde gemente faces.
Secretamquè petens Vallisaſprenſis Eremum.
Nigra Auguſtini corpora veſte tegit.
Hìc rigidam ducens diuturno tempore vitam;
Horrentes ſpinas credidit eſſe roſas.

MIrabilis autem BEATI huius ad Religionē conuerſio decimo octauo ętatis ſuæ anno accidit,Domini milleſimo tricenteſimo decimo octauo, qua tempeſtate bono, rectoquè Genio duce ad Sancti Antonij Vallisaſprenſis Eremum Patrum Auguſtinianorum CHISIÆ ditioni ſubditam, ſancto fratrum excitatus exemplo ſe contulit, à quibus ad Religionem exceptus, religioſam vitam, Anachoretarum rigoribus non abſimilem aſſumpſit, traduxit, conſumauitquè.

Digitized by Google

B. IOANNES CHISIVS;
turpes Veneris appetitus ſe inter ſpinas
volutando fortiter oppreſſit.

CHISIVS, infames vrunt cùm pectora flammæ;
Et pectus ſpinas, & latus inter agit.
Nempè Venus mollis negat hac certare palæſtra,
Et viſo ſimili turpiter hoſte fugit.

GRA;

Digitized by Google

GRAVISSIMIS TENTATIONIBVS Dœmones B. Ioan. multoties adorti ſunt.

V.

CHiſius in ſpinis humeros, pectusquè volutans,
Idaliæ riſit bella neſanda Deæ.
Sic fregit victor tumidæ certamina carnis,
Saxea de molli corpore membra probans.
Si Magno fruitur Benedicto Nurſia Patre,
Poſsidet huic Chiſium ſplendida Sena parem.

DE *Sancto Benedicto* Nurſino Patre ſe nudum inter vepreta volutãte, vt turpes vinceret appetitus, vide latius in eius Vita, quos non minus fortiter extinxit, ac generosè oppreſſit B. IOANNES CHISIVS, corpus ea inter volutando, dum immunditiæ ſpiritu ſe à Dæmone tentatum ſenſerat, ſicquè hoſtem ſibi iugulum dare coegit, atque ab omni telo, & flamma cupidinis liber, & victor extitit. Porrò de *Sancto Benedicto* ſe nudum inter vrticas volutante, cui ſimilem B. IOANNES ſe præſtitit, adiectum Epigramma addere par erat.

Nurſinus Veneris caſto ſub pectore flammam
Senſerat, & diro membra calere foco.
Abijcit extemplo pullas è corpore veſtes,
Et ſpinis pronus membra pudica domat.
Flamma potens fuerit quamuis, ad ſanguinis vndam,
Innocui fugiens victa repente ſtetit.

Secus verò *S. Bernardus* tanti Patris in monachali inſtituto præcipuus aſſecla, & S. *Franciſcus Aſſis*. Funigerorum inſtitutor clariſſimus, qui à turpi Cupidine itidem impulſi, vt æſtuantes eius opprimerent appetitus, ille in gelidum ſe flumen immerſit, iſte verò in horto media hyeme in niuem ſe proiecit, quod ſi pagella locum præſtaret, vtriuſque encomia hic venerabundus accinerem.

Digitized by Google

SENIS LOCATVR, VBI PLVRIMA perfectionis Religioſæ ſigna exhibet.

V I.

PRæſulis imperio Ilicetanam linquit Eremum;
Et patrij repetit tecta ſuperba ſoli.
Hic ſanctam claris vitam virtutibus ornat,
Et gelida recubans corpora vexat humo.
Vilia dumquè ſui Conuentus munia obiuit,
Senenſi meruit maius in Vrbe decus.

EA animi alacritate, ac promptitudine B. IOANNES vilia Conuentus munia, cùm à Superiorum imperio iniungerentur, obiuit, vt potiori iure, quam *Philoſophus* ille exclamare poſſet. *Semper magis volo, quod Deus vult, quam quod ego. Adiungar, & adhærendo illi velut Miniſter, & aſſecla, cum illo appeto, cum illo deſidero, & ſimpliciter, atque vno verbo, quod Deus vult, volo.* Quod autem Deus vult per Superiores iubet, mandatquè: hinc B. IOANNES, quod Superiores volunt, volo iterabat, idquè ſine tergiuerſatione ſubire, & ſine murmuratione adimplere enixè ſtudebat. Sed hac non tantum virtute effulſit, verum etiam, & alijs innumeris, quibus ceu gemmis prætextam ſuam ornauit, Senis dum ageret in noſtro Auguſt. Aſceterio; prælertim ferijs ieiunalibus præter cibarium panem, & fontanam nihil aſſumebat; alijs, cibum parabilem, atque obuium; eiſquè aſſiduas addebat preces, quas in Capitulo, cùm cellam, tum ob loci tenuitatem, cùm ob eiuſdem ædificationē, non haberet, affatim effundebat; nullum ibidem erat molle periſtroma, aut decubitorius lectus, tenerum durus lapis fulciebat caput, inuiolatæ ſemper caſtitatis puluinar, ſed tantum nudum ſcamnum, quo deſuper, attrito, laceroquè habitu coopertus, recumbebat; grauis autem hæc ei pæna voluptas erat. Extra Aſceterij ſepta nunquā viſus eſt, niſi per vicos cum mantica curſitaret, & oſtiatim eleemoſinariam ſtipem quæreret, colligeretquè, quo in mendicitatis officio, nedum Vir nobilis, & in diuitiarum affluētia enutritus, non erubuit, ſed quod magis mirare, religioſæ vitæ exempla præ ſe tulit.

B.IO-

Digitized by Google

B. IOANNES AD DEVM extremè indigens confugit.

VII.

INdiga cùm Senis Chiſium vexaret egeſtas;
Deuoto Cœli corde requirit opem.
Aptius haud poterat cui vota, precesquè dediſſet,
Ni, per quem currunt aſtra, fretumquè, Deo?
Qui cunctas nutrit, paſcitquè per æthera Cœli,
(Nulla licèt detur cura ſalutis) Aues.

ALludit ad illa verba Chriſti Domini *Matt. cap. 6. Reſpicite volatilia Cœli, quoniam non ſerunt, neque metunt, neque congregant in horrea & Pater veſter cœleſtis paſcit illa*; ad quem non immeritò in ſua egeſtate confugiens B. IOANNES ſummis precibus diuinam opem implorabat, vt propriæ ſuccurreret indigentiæ, à quo voti compos factus, mirum, & amplum in ſe diuinæ prouidentiæ ſenſit beneficium; cuius ad Deum hæc vna frequens erat Oratio, *Domine Deus ſupplex, & ex animo primum à Te peto, vti flagitia, & quæ alias impiè admiſi, mihi benignè remittas; dein, ſi quid vel nimis confidenter, vel minus debitè tuam fortè venio hic maieſtatem hodie rogaturus, vti temeritatis iſtius me abſoluas, neque id, quidquid erit, pro poſtulato habeas, qui ne vitrea fracta mihi donata cupio, quæ Tibi grata, acceptaquè non ſint?* Quid diceres? Nec Gregorius feruentius, nec Ambroſius doctius, nec Auguſtinus profundius, nec Hieronymus humilius, nec Bernardus dulcius, ad Deum ſuas effunderet preces. Quid mirum, ſi Cælum in qualibet naturæ indigentia ſibi auritum redderet, & in ſe diuinas ſæpè deguſtaret ſuppetias?

HABITVM A DEO miraculoſè impetrat.

VIII.

ADſpexit Chriſtus lacera cum veſtè Ioannem,
Hibernumquè pati mollia membra gelu.
Adſtitit extemplò ignotus ſub imagine; terquè
Largitur nummos, vt ſibi tegmen emat.
Martini veterem Chriſtus de corpore veſtem,
A Chriſto Chiſius iactat habere nouam.

HAnc hiſtoriam vide latius in Vita *S. Martini*, Vbi Chriſtum habes ei dicentem; *Martinus cathecumenus hac me veſte contexit*. Non ſecus B. IOANNES tribus aureis miraculoſè acceptis, quibus habitũ ſibi coemerat, eadem ferè verba, quæ Chriſtus in Martinum, in Chriſtum iterare poterat; *Chriſtus hac me nudum veſte contexit*; Id autem B. IOANNI, eo orante, & habitum à Deo efflagitante, accidit, quem ſiue propter temporum aſperitatem, ſiue propter extremas Aſceterij ſui anguſtias, haud firmè alio pacto putabat, ſe in eo rerum cardine obtenturũ; at Deus, qui vſque, & vſque ſuorum curam gerit, precibus ſui famuli libentèr, & benignè annuit, quem ſimul, vt adiuit, his verbis affatus eſt; *Hos paucos nummos Frater, pro illius, quem colis amore, in tuum vſum, ac neceſſitatem à me quæſo lubens, volenſquè iam nunc accipe*; quibus vix prolatis, feſtino confeſtim pede, ab eo receſſit.

Digitized by Google

TICINVM A GVILELMO Cremonenſi Priore Generali mittitur.

I X.

PErſpecta in Chiſio vitæ integritate Guilelmus;
Ticinum propero mandat adire pede.
Haud equidem ſine mēte reor, ſine numine Diuûm, *Virg.3. Aeneid.*
Iuſſa illic Patribus, nam mage ſtricta dedit
Si Cœli aurati, Auguſtino dicitur illic
Ædes, à Chiſio gloria tanta venit.

SAcra noſtra Auguſtini Ædes Ticini, vbi tanti Patris exuuiæ Religioſo cultu aſſeruantur, *de Cælo aureo* vocitatur, quod omnibus planè liquet;ad quam B.IOANNES à ſummo totius Ordinis Antiſtite tranſmiſſus, nè illic Religioſi, à religioſa viuendi orbita minimè deflecterent, adeò ſuis, & pietatis, & virtutum exemplis confirmauit, vt ad primæuam, & rigidiorem à Sancto noſtro Aſcetarcha datam viuendi normam penitus reduceret.

DI-

Digitized by Google

DIVINITVS DVORVM Martyrum ſepulchrum agnoſcit.

X.

EXuuias Diuûm, venerandaquè buſta requirens,
Inuenit Chiſius contumulata ſolo.
Arcanum hoc magnum (Cœlo monſtrante)retexit,
Namque Deo mente, & corpore totus erat.
Magnus honor, nam ſic detecta cadauera quondam,
Martyrio, Ambroſius, functa, colenda dedit.

MArtyrum nomina ſunt *Geruaſius*, *& Protaſius*, quorum corpora diù latentia *à S. Ambroſio* Dei monitu Mediolani fuerunt inuenta, de quo vide latius, in Vita eorumdem; Martyrum verò nomina, quorum corpora à B. IOANNE CHISIO Ticini in ædibus noſtris Auguſt. repertà eſſe perhibentur, ſunt *Marcus*, *& Robuſtianus* Fratres, quæ in Gentilitio Fiambertæ familiæ ſacello digno cultu aſſeruantur, & cum nulla habeatur de his certa memoria, niſi traditio, èa eſſe à noſtro B. IOANNE CHISIO inuenta, creditur, hunc ei Theſaurum Deipera Virg. demonſtrante, cuius ille viuens apprimè deuotus, quam in Virginem deuotionem in poſteram CHISIORVM gentem miro tranſmiſit incermento.

SE.

Digitized by Google

SENAS REVERTITVR, VBI humilitatis ſtudium ab initio Profeſſionis incæptum, magis excoluit.

X I.

EXpleta in clauſtris Chiſius trieteride ſexta,
Ticini, patrios optat adire lares.
Hic magis effulſit vitæ ſplendore nitentis,
Et mage deuoti ſpiritus arſit amor.
Maiorum iuſsis nunquam aduerſatus, vt eſſet,
Qui fuerat tota maior in Vrbe, minor.

ALludit ad illud Chriſti Domini *Mat. cap.* 20. ad Diſcipulos dicentis; *Quicumquè voluerit inter vos maior fieri, ſit veſter Miniſter, & qui voluerit inter vos primus eſſe, erit veſter ſeruus*; cui B. ſententiæ ſe firmiter adſcribens illuſtres Maiorum imagines, & præclaros generis titulos, facilè contempſit, calcauitquè, & de tumidis ſpiritibus, & Mundi illecebris, Senas præſertim, relicto Ticino, reuerſus, Patriæ meritò deuinctus amore, quæ cunctos ad ſui deſiderium impellit, iuxta illud *Ouidianum de Triſtib. lib. 3.*

Neſcio, qua natale ſolum dulcedine cunctos
Ducit, & immemores non ſinit eſſe ſui.

glorioſiſſimum per reliquum vitæ ſtadium egit triumphum.

ARDENTEM QVOQVE charitatem erga infirmos oſtendit.

XII.

CHiſius vrbanis morbo patientibus ægris,
Quos ſæpe inuiſit dulce leuamen erat.
Mens generoſa malos nunquam faſtidit odores,
Immundos nunquam nauſeat illa ſitus.
Quid mirum tanto Chiſius ſi feruet amore,
Si Chriſto fuerat corpore gratus odor?

ALludit ad illud *D. Pauli* 2. *Cor.* 2. *d.* 18. vbi ſic habet; *Chriſti bonus odor ſumus*; Quo factum eſt, vt B. IOANNES CHISIVS neque nauſeam propter immunditias vllam, neque auerſionem propter ægrotantium aſperitatem, quos frequenter inuiſebat, pateretur; Cumquè tam ſanctum, piumquè miſericordiæ miniſterium exerceret, ſibi verè à Spiritu ſancto dictum fuiſſe arbitrabatur, *Prouerb. cap.* 3. vbi ſic *Miſericordia, & veritas te non deſerant. Circumda eas gutturi tuo, & deſcribe in tabulis cordis tui, inuenies gratiam, & diſciplinam bonam coram Deo, & hominibus*; Idquè tam prompto, tamquè alacri animo in infirmorum neceſſitatibus adimpleuit, vt nulli ſecundus non immeritò extiterit.

CON-

Digitized by Google

CONTEMPLATIONI FVIT ſummè deditus, & profundus in rebus diuinis.

XIII.

VIx benè Palladias Chiſius libauerat artes,
Vix benè Palladios nouerat ille lares.
Scripturæ tamen arcana, & myſteria pandit,
Et quæ non didicit ſe didiciſſe probat.
Vnde putas tot doctrinæ manaſſe liquores?
Fontibus æternis; non aliunde fluunt.

ETſi B. adoleſcens iſte ſcholas, adeo non frequentarat, in prouectiori tamen æuo litteris imbui poterat, vt de SANCTO IGNATIO LOYOLA SOC. IESV INSTITVTORE CLARISSIMO contigiſſe eius meminit Vita, & ſic de alijs paſſim legitur, idquè B. noſtri computa Ticini nuper reperta, & propria manu exarata, dum Sacriſtæ officio, & alijs Conuentus munijs fungeretur, teſtantur, hinc iure Sui illum in litteris verſatum animaduertentes ad Sacerdotium promouendum optarunt, & ſic Paſſionem legens obijt. Porrò cùm de SANCTO IGNATIO ILLVSTISSIMO SOC. IESV INSTITVTORE digna facta fuerit mentio, in eiuſdem ſancti Vita idipſum pridem me legiſſe memini, quod ſicut B. IOANNES ſpinas inter nudum ſe volutauit, vt ardentes Veneris faces extingueret, ſic ille in gelidum ſe nudum immerſit lacum, vt Iuuenem à nefandis eiuſdem Veneris ſpiculis compulſum liberaret; verùm tam rarum, & eximiam IGNATIANVM in proximum amorem, adiecto carmine meam ſubit mentem expreſſiſſe.

Igneus hic oritur, ſuperoquè Ignatius igne
Paſcitur, & media ferbuit ignis aqua.
Teſtis erat Iuuenis, quem dum Venus improba vexat,
In rigido turpi ſeruat ab igne lacu.
Maiora in terris vidit portenta quis vnquam?
In media victrix flamma triumphat aqua.
Vnda dedit Paphiæ Vitam, nunc abſtulit illam,
Quæ fluxit Genitrix vnda, nouerca fuit.

 QVA-

Digitized by Google

QVATVOR IN B. IOANNE Chiſio virtutes, præ alijs valdè admirandæ extiterunt.

X I V.

FLumine quadruplici Paradiſi prata rigantur,
  Quæ decorant vndis Orbis vtramque plagam.
Sic & quadruplici Chiſius virtute refulget,
  Quadruplici Sanctus fonte rigatur amor.
Miraris tanta virtutum mole nitentem,
  In terris totus, qui Paradiſus erat?

INnuit ad illud *Gen. cap.* 1. *Et fluuius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum Paradiſum, qui inde diuiditur in quatuor capita*; quorum ſymbolo quatuor B. IOANNIS virtutes celebrantur, Patientia ſcilicet, abſtinentia, humilitas, & paupertas, quibus viuens maximè excelluit, & ad miraculum vſque emicuit; de patientia quid clarius? Multoties enim ad quamlibet aduerſantis fortunæ faciem immoto, & inexpugnabili ſemper animo reſtitit; ea inclaruit abſtinentia, vt corpus aſſiduis vigilijs, ieiunijs, ac laboribus in ſeruitntem ſpiritus redigeret; humilitatis adeò vixit amantiſſimus, vt deiectiora Conuentus munia à Superioribus iniuncta prompto, & alacri ſemper capeſſeret animo; paupertatis denique tam ſtudioſus cultor extitit, vt eam ſibi perpetuo quaſi germanam aſſociarit, ſolamquè per totum vitæ curſum in delitijs contubernalem habuerit.

Digitized by Google

B. IOANNES CHISIVS
Senen. Ord. er. S. Auguſtini,

Cæleſtes inter radios ita CHISIVS errat,
Vt ſolo vilem corpore verrat humum:
Et nonne in terris potuit dici Angelus, orbes
Sic inter Superos, qui propè ſemper erat?

Digitized by Google

ALIA ETIAM VIRTVTE B. Ioannes eluxit, vt nihil in eò reprehenſibile fuerit repertum,

X V.

QVamuis nec Sapiens vllus ſine crimine viuat,
Inque die Iuſtus terquè, quaterquè cadat.
Immortalis honos, & diues Fama paratur,
Quod Chiſij, crimen nec leue, candor habet.
Vir ſimplex verè, ac rectus celebrandus vbique,
Poſt Iob viderunt ſęcula nulla parem.

ALludit ad duo ſacræ ſcripturæ loca, primo ad illud *Prouerb. cap. 24.* vbi dicitur, *Septies in die cadit iuſtus*: ſecundo ad illud *Iob. cap. 1.* de quo ſic habes: *Vir erat in terra Hus nomine Iob, & erat vir ille ſimplex, & rectus, ac timens Deum, & recedens à malo.* A primo iſto ſacræ ſcripturæ loco longè diſtat BEATVS IOANNES CHISIVS, vitam enim adeo duxit incorruptam, & ab omni vitiorum fuligine puram, & liberam, vt quamuis natura ad vetitum prona ſit, impellatquè, vt ſepties in die cadat iuſtus, ipſe tamen citra veriſſimum Sapientis effatum, firmius ſemper, & conſtans extitit, vt meritò nullum poſt Iob ei ſimilem fuiſſe, verear affirmare, ſicquè aptè illi conuenit alter ſcripturæ locus, quo Deus Iob virum ſimplicem, rectum, timentem Deum, & à malo recedentem celebrauit.

Digitized by Google

B IOANNES TOT VIRTVTI-
bus inſignitus adduci non potuit,
vt ſacerdotio initiaretur.

XVI.

TAm ſancta Chiſij torrentur pectora flammâ,
Et pia tam Sanctus corda tenebat amor:
Hinc meritò illuſtres inſtant ſuadere Parentes,
Vt velit Ordinibus ſe decorare ſacris.
Reſpuit ille tamen ſacros infractus honores,
Aſsiſij, vt Sanctus fecerat ante Pater.

S*Anctus Franciſcus Aſſiſ.* ſacris initiari Ordinibus, inſigni mentis humilitate motus recuſauit, quod & quam plures alij illius Eremi Patres conſpicui cultores eadem moti virtute apprimè complerunt, quos inter *B. Auguſtinus*, cognomento *Nouellus*, Manfredo Siciliæ Regi à cōſilijs, trium ſummorum Pontificum Sacellis, ac ſupremus vniuerſo Præfectus ordini, non niſi ex obedientia Sacerdos initiatus, emicat; nec minus *B. Chriſtophorus Landuccius*, tanto verè *Pij II.* dignus elogio, quo illum æternitati commendauit. *Putamus huius fratris animam eſſe ſanctam.* Ad quod, & ad tanti B. nomen alludens adiectum carmen me accinuiſſe memini;

Vix benè Chriſtophorus vitales exit in auras,
Illius, & cunis Chriſtus adeſſe cupit.
Adfuit, & ſyluis præſens, quas lætus adiuit,
Vt ſic Chriſtophorus nomine, reque foret.
Quid mirum, tanto vitæ fulgore nitentem
Viderit, & Sanctum dixerit eſſe PIVS?

OB

Digitized by Google

OB EIVS EXIMIAS VIRTVTES cura Eccleſiæ vbicumque habitauit, ſemper fuit illi demandata.

XVII.

TEmpli quàm meritò Chiſi Tibi credita cura eſt,
Si Templum feruens intus amoris eras.
Hanc ſpartam ornarunt illuſtres nomine quondam,
Illius curam, cùm tenuere Patres.
Non minus ornaſti, tantum cùm munus obires,
Vnde Tibi longum Templa dedere decus.

PAtres, quibus olim Eccleſiæ cura, & rerum ſacrarum cuſtodia fuit demandata, fuere *Cyprianus*, *Abundius*, *Theodorus*, *Acontius*, *Conſtantius*, *Aegidius*, & paſſim quamplures alij, quos inter B. IOANNES non ſecundus emicat, qui ſacro huic miniſterio addictus, ita munus adimpleuit, vt ne hilum in eiuſmodi ædilis officij adminiſtratione, neque incuriæ, neque negligentiæ, ne ve alterius reprehenſionis dignum, vllo vnquam tempore commiſerit.

COB-

COEREMONIARVM in Miſſæ ſacrificio diligens inſpector.

XVIII.

CVm fuerat Chiſio Templi commiſſa poteſtas,
In ſacro Templi munere totus erat.
Nec minus attendit deuota mente; Sacerdos,
Ne quis ab officijs excidat vſque ſuis.
Dumque ſacris adſtat ſtudioſus in Æde Miniſter,
Angelus ad munus conſidet Angelicum.

TAnta B. IOANNES CHISIVS animi attentione, ac deuotione rebus ſacris operam nauabat, & Angelico incumbebat miniſterio, vt Angelus alter videretur; adſtantiumque in ſe mirabundos omnium conuerteret oculos, & ad eius exemplum ad firmam pietatis virtutum, & Dominicæ paſſionis contemplationem, quam ipſe tanta mentis attentione meditabatur, miro, & facili modo excitarentur. Ab eoque inter cætera virtutum ſemina, tantam in Dominicæ Paſſionis pietatem, felici, & naturali quodam, vt ita dicam, traduce in D. ANGELAM CHISIAM eius Neptem, ac noſtri Ordinis Sanctimonialium ornamentum transfuſam eſſe, minimè auſim affirmare, cui tam ſtudioſi fuit animi, vt ad Crucifixi imaginem, nedum aſſiduas effunderet preces, verùm etiam, & vberrimos lachrymarum riuos, de quo infra à me delineatum habes diſtichon,

Poplitibus flexis Chriſtum, dum Chiſia adorat,
Angelicum dicas, Angela complet opus.

Quam etiam pietatem in cęteras Ordinis noſtri ſanctimoniales emanaſſe affirmare, non vereor, quod ſi mihi animo inſideret lumen, quod aiunt, Solis oſtendere in meridie, proferrem in medium B. CLARAM DE MONTE FALCHIO, adeo Dominicæ deuotam Paſſionis, vt poſt felicem obitum eius in corde ſingula Paſſionis myſteria impreſſa viſa fuerint, nec minus B. RITAM DE CASSIA, quæ tanto in Dominicæ Paſſionis ferbuit amore, vt ab eo enixè peteret, vt aliquem ſibi ex ſuis cruciatibus communicaret dolorem, cui ille ſpi-

nam

Digitized by Google

nam vnam ex corona detractam in eius fontem immiſit; neque hic ſilentio prætermittendum cenſeo B. CHRISTINAM DE VICE COMITIBVS, ex nobiliſſimo Mediolanenſium Ducum ſtemmate oriundam, cuius amor tantus fuit in Dominicæ Paſſionis cruciatibus, vt in eius memoriam felle amariſſimo, ſextis, quibus què ferijs ſe cibari voluerit, de quo adiectum carmen à me conſcriptum habes.

Dum Chriſtina Tui meditaris funera Chriſti,
Vltimaquè innocuæ prælia dira necis.
Bina Tibi in largos ſoluuntur lumina fletus,
Crudaquè deuoto gutture fella bibis.
Hæc non fella equidem, ſed dulcia mella fuere;
Quid mirum? Chriſti dulcia fecit amor.

Quid vltra verbis opus? cùm non minori animi ſtudio in Dominicæ Paſſionis vulneribus exarſiſſe relegas S. THERESIAM Virginem integerrimam, & diſc. Ord. Carm. Inſtitutricem clariſſimam, tamquè feruidum Virginis amorem, non aliunde, niſi ex noſtris Sanctimonialibus, quibus cum Abulæ in tenella ætate, & rudioribus annis vixerat, & ſanctis moribus informata fuerat, traduxiſſe credendum eſt; nec mirum poſtea, ſi toto vitæ decurſu Sanctiſſimum noſtrum Aſcetarcham impensè admodum coluerit, opem, perceſquè eius aſſiduè efflagitauerit, ac ſummo in honore ſemper habuerit; porrò de tam feruenti Virginis in Chriſtum amore, quem frequenter alloqui ſolebat, *Domine, aut pati, aut mori*, adiectum carmen accinui.

Thesbite digna fuit ſoboles Thereſia magnum,
Magnis exemplis pœnè ſecuta Patrem.
Hunc tulit ignitis Auriga ad ſydera bigis
Igneus, & nitida duxit ad aſtra rota.
Defuit hoc vnum Tibi, ſed pro munere tanti
Flammiferi currus munia ſupplet amor.

Digitized by Google

B. IOANNES CHISIVS,
inter extremos Chriſti Domini cruciatus feliciter obijt.

Chiſius, vt Phœnix, diuino toſtus ab igne,
Cinnameas animam reddidit inter opes.
Nam Dei amara legens tormenta, abſumitur aſtris,
Non poterat fato nobiliore mori.

Digitized by Google

SENIS B. IOANNES CHISIVS pië admodũ ex hac vita inter amarulentos Chriſti Domini ctuciatus decedit.

X I X.

CAEleſtis vitæ foribus iam proximus ibat,
Chiſius, & certum poſteritatis iter.
Aſpera, tum Chriſti patientis ſymbola poſcit,
Quæ lachrymans recolit, geſtaquè amara nécis.
Atque ait; hic meditor morientis vulnera Vitæ
Vlterius vitam negligo, diſco mori.

SEnis B. IOANNES cùm ſe vltimam vitæ ſcœnam clauſurum ſenſiſſet, ex quo fatali morbo æger decumbebat grabatulo, ſurrexit, indutaquè ſacra Ordinis prætexta, flexis confeſtim genibus, nudum ſuper ſe proiecit humum, brachijsque feretro, quod ibidem; erat adnixus, profuſis vndatim lachrymis, accito Miſſali, extremos Chriſti cruciatus ſecundum *Lucam* commemoratos, mente recoluit, legitquè & in illis verbis, *In manus tuas Domine commendo ſpiritum meũ* vltimum, quem trahebat in Chriſto ſpiritum, tenero cordis affectu Chriſto commendatum tradidit; anno Reparatæ Salutis M. CCC. LX. III. die verò xxviij. Octobris; quem non immeritò deinceps mortis ob aſſiduam in Vita meditationem, & pio corde recolentem trophæi loco cranium publicis in picturis illuſtrem expreſſerunt; ad quod alludens, & ad illud *Chriſtiano* digniſſimum in CHISIORVM Sacello ad Deiparæ de Populo ſupra ſepulchralem lapidem anno in eo notato; *Mors aD CæLos Iter*, iuſculptum, adiectum Diſticon accinui;

Hic mortem meditans mortales exuit artus,
aD CæLos Chiſio Mors patefecit Iter.

SEXTO AB HVMATIONE menſe corpus B. Ioannis integrum, & incorruptum ſuit repertum.

X X.

ELapſo Chiſij viſuntùr buſta ſemeſtri
Integra, queis ſancto ſpirat odore cinis.
Hinc Chiſium in Vita Sanctum, & poſt fata futurũ,
Et ſancta illius oſſa, quis eſſe neget?
Regius id clamat Vates; corruptio nulla
Attinget Sanctum corpora ſancta Virùm.

ALludit ad illud *Dauid Pſal.15. Non dabis Sanctum tuum videre corruptionem*; Sanctus profectò *Beatus* iſte: moribus adeo poſt inceptam vitam monaſticam incorruptus, vt nedum purus eius ad cęlites ſpiritus euolarit, ſed & relictum ab eo corpus receptam prius fragrantiam largè, lateque vniuerſis explicarit; Phœnici, vt in vita, ita & in morte ſimillimus; nam ſicut ille, *teſte Claudiano in Phænice*:

nec fruge, nec herbis
Sed thuris lachrymis, & ſucco viuit amomi,

Sic B. IOANNES propemodum neque pane, neque alio cibi genere, ſed lachrymis, ſeuerioribusquè pœnitentiæ, & diuinæ contemplationis ſucco vitam ſuam omnem ſuſtinuit, eamquè demum, ſicut Phænix inter caſias, cinnama, & myrrham, ita inter fragrantiſſimos Dominicæ Paſſionis odores feliciter admodum conſummauit, quos etiam ſexto ab humatione menſe, ſuper Indorum, Syrorumquè aromata ſuauiores copioſè diffudit.

AD

Digitized by Google

AD D. ANGELAM CHISIAM Sanctimonialem Ord. Er. S. P. Auguſtini, Beati Ioannis Chiſij Neptem.

X X I.

ANgela, dum fuerat claris orbata Maritis,
Amplas, quas habuit nuda reliquit opes.
Sicquè ſecuta ſui præclari exempla Ioannis,
Pullo Auguſtini tegmine membra tegit.
Hinc ſponſata Deo meritò bis digna vocari
Angela, tunc poterat nomine, & obſequio.

ANGELAM illuſtrè Sanctimonialium Ord. noſtri decus, & ornamentum Senæ extulerunt, Tuſciæ Vrbs ingenijs, ſtudijs, & ſanctitatis fama toto Orbe celeberrima. Nata eſt ex nobili, ac veteri CHISIORVM genere; quod ſingulari deinde virtutum omnium ſplendore illuſtrauit. Parentem habuit AVGVSTINVM CHISIVM à quo Puerula ſanctis moribus confirmata, & adulta poſtmodum quadruplici connubio tradita eſt, quo excuſſa onere, tota in cæleſtibus mentem aduertit, noſtriquè ſacri Ord. Inſtitutis initiari voluit, exemplo, & pijs B. IOANNIS CHISSI Patrui monitis permota, cuius Vitam ad tumulum vſque imitari ſtatuerat, ſacrumquè Tertiarij ſagum, quod noſtri Sorores Ordinis in pœnitentiæ ſignum geſtare ſolent, Senis in Conuentu S. Aug. à Fratre Hieronymo de Franciſco ſummo Prouinciæ Præfecto piè admodum accepit. Conuentum S. Antonij de Ardinghesca ampliſſimis ſui patrimonij poſſeſſionibus ac prædijs auxit, cumulauitque; cuius adhuc teſtantia munificentiam CASALI, Caſtrum, CHISIIS quondam ſubiectum, extant monumenta, conſpicienda, ac inter cætera Palatium fulminis impetu percuſſum, & euerſum, hodie ſola Turre ſuperſtite. Quibus, & rerum omnium terrenarum curis procul in mare vltimum abire iuſſis, nihil ſtudioſius, præter animæ ſalutem, & Dei gloriam aucupata; vnicum ſibi ſcopum Cœlum obijciens, & in quem intentis ſemper deuoti ſpiritus oculis collimaret; cuius abundè ad Crucifixi imaginem lachrymæ, precesquè effuſæ, poſteris amplum teſtimonium perhibere; quibus iugiter addicta, glorioſa exodo deceſſit; anno circiter 1400.

Bre-

Digitized by Google

BREVIARIVM VITAE nonnullorum Ord. Er. S. P. Auguſtini, qui Senis, alijsq. Ilicitanę Congreg. locis ſanctitate floruerunt.

XXII.

Miraris tantùm ſeriem per ſæcula Patrum,
  Quos ſacræ florens Ilicis vmbra dedit.
Nil mirum, hæc Ilex Cumano fulſit in agro
  Aurea, quæ diues aurea mala tulit.
Auulſoquè vno Sanctus non deficit alter
  Aureus, id longùm ſęcula noſtra vident:

Meminit arboris illius aureæ, Cumano quondam in agro aureos fætus producentis, de quibus Sibylla apud *Virg. 6. Aeneid.s*;

Vno auulſo non deficit alter
Aureus, & ſimile frondeſcit virga metallo.

Cuius ad inſtar Ilex noſtra Auguſtiniana Sanctiſſimorum Virorum fæcunda ſemper Parens aureos vndique protulit fœtus, nec à primo pietatis vnquam feruore deſtitit, à priſca enim illius, purioris æui tempeſtate nunquam Sancto aliquo Dei ſeruo caruiſſe creditur, Adeo, vt *Vno auulſo, non deficit alter*; Quos inter haud vltimus emicat B. NICOLAVS Senenſis ex vetuſta, atquè nobili MARISCOTTORVM familia, miraculorum gloria ſuo æuo ſingularis, ob idquè THAVMATVRGVS nuncupatus; de quo ſatis, cum eius breui in lucem praditura digna ſub prælo ſudent elogia; ab Illuſtriſſimo, & Reuerendiſsimo D. Ambroſio Landuccio Epiſcopo Porphyrien. Sac. Apoſt. Præfecto delineata.

AD

Digitized by Google

AD ILLVSTR. ET REVEREND. D.
Fr. Ambroſium Landuccium Senen. Sac. Apoſt. Præfectum, Epiſcopum Porphyrien, Alex. VII. P.M. Sacelli Aſſiſt. digniſs.

De eius Elogio in B. IOANNEM CHISIVM *ſcripto, & typis edito, in Libro ſuo, cui titulus eſt* SACRA ILICETANA SYLVA, *Sereniſs. Coſmo Magno Hetruriæ Principi dicato.*

AMbroſi grandis Landuccę gloria gentis,
Et vita, & ſcriptis Relligionis honos.
Ambroſios binos, ſi ſęcula priſca tuliſſent,
Tunc Tibi poſt Magnum Fama ſecunda foret.
Ambroſia Ambroſij tenero conſedit in ore,
Hic Tibi perpetuus manat ab ore liquor.
Vt Mediolani columen fuit ille Tiarę,
Sic Tua Porphyridum tempora cingit apex
Dignus Alexandri es ſacra Pręfectus in Æde,
Qui Cœlo poſſes dignus, & eſſe Petri.
Dignior, aſt illic Tua Fama niteret; in Orbe.
Dum Chiſio per Te Fama coruſca nitet.

AD

Digitized by Google

AD REVER. P. FR. RAIMVNDVM Capiſuccum Sac. Ap. Pal. Mag. Ord. Præd.

De Vita B. IOANNIS CHISII nuper Romæ ab eo auctâ, illuſtrata, & typis edita, ac Excellentiſſimo D. Mario Chiſio ALEX. VII. Pont. Max. Ger. fratri dicata.

QVem Cœlis Chiſio purum dant aſtra nitorem;
Hunc Terris calamus dat Capiſucce tuus.
Portantis meritis, ſi pręmia certa repoſcis,
Hęc ſuperum Chiſius diues in axe parat;
Illi Tu Fama terris volitare dediſti,
Ille Tibi in Cœlis, ſic volitare dabit.

CAPISVCCORVM genus, ex quo BEATI huius noſtri prodit Encomiaſtes, Romæ ſatis vetus, ſatiſquè præclarum, nec minus illuſtrium Virorum ſemper fœcundum emicat, quos inter duos S.R.E. Card. digniſſ. habes, RVPERTVM CAPISVCCVM, & IO. ANTONIVM, Epiſc. Lauden. ſub Pio V. Signaturæ gratiæ Præfectum; queis meritò adiungi poteſt, ſacro licèt non inſignitus oſtro, PAVLVS CAPISVCCVS Epiſc. Neocaſtren. in Vrbe prius rerum geſtarum magnitudine ſatis notus; nec minus, qui tanti gloria ſtipitis ad ſummum deducerent apicem defuere Milites bellicis muneribus inſignes, CINCIVS CAPISVCCVS ſummus Pontificiæ claſſis Tribunus, PAPIRIVS, CAMILLVS Podi Catini Marchio, in Belgio Italicæ Legionis Præfectus, & Pontificij exercitus in Vngaria Generalis Vic. BLASIVS Monterij Marchio, itidem in Belgio Lancceariorum Turmæ Dux, & Auenione ſupremus Militum Imperator, vterquè *P. Famiani Stradæ* Elogijs, & ad viuum expreſſis iconibus Illuſtris; & æuo proximiori TARQVINIVS CAPISVCCVS ſub Vrb. VIII. Caſtrorum Generalis Præfectus. Omitto reliquos Patrijs Annalibus Famæ commendatos in Germania Illuſtriſſ. COMITES TVNENSES CAPISVCCOS ex eodem ſtipite oriundos, in quibus hodie vnus adinſtar omnium GVIDOBALDVS Saliſburgen. Archiep. doctrina, & morum integritate conſpicuus effulget; cui non inferior extat in Vrbe BEATI noſtri Encomiaſtes, de cuius doctrinis, & virtutibus ſubiectum carmen à me delineatum habes.

AD

Digitized by Google

Ad eundem;

De eius egregijs doctrinis, Virtutibus, quibus in Vrbe emicat.

FLoreſcat Romę per ſęcula ſera Ramuudus,
Per quem floreſcens Mundus vbique viget.
Mundus, & ipſe viget vitę candore nitentis,
Quam ſtricta ſemper Relligione colit.
Aſt ea, dum Romę pręſtat tam clara propago,
Doctrinę ſuccos Tu Vaticane capis.

PRæterea, qui tanti BEATI Vitam dignis elogijs ſcripſerunt, fuere *Beatus Philippus Agazzarius*, anno poſt reparatam ſalutem M.CCCCXI. quam cùm traderet, diuinitus monitus, *Lege, & ſcribe*; Venerabilis *Bernardus Monaldus*, ambo Ilicitanæ Syluæ cultores, primiquè ambo huius BEATI Vitæ exceptores; item *Marcellinus Alteſius* Senen. Elog. M. S. quæ Senis aſſeruantur in Bibliotheca Martiniana, *Gregorius Fulginas*, tractatu Italicè nuncupato, *Sacri Horrori Leccetani*, *Thomas de Herrera Hiſpanus*, *in Alphabeto Auguſt. 1. parte pag. 366. Aloyſius Torellus, Bononienſ. Cent. 3. pag. 246.* qui omnes è familia Auguſtiniana grauiſſimi ſunt Auctores. Exteri verò *Ioannes Baptiſta Ferrarius* Soc. Ieſu Senen. in ſuis elogijs Beatorum Senenſium, *Iſidorus Vgurgerius* Ord. præd. in libro, cui titulus eſt, *Pompe Seneſi*, & alij quamplures. Faxint ſuperi, vt præclara tantorum Patrum in B. IOANNEM CHISIVM Elogia illum aliquando Sanctæ Sedis Apoſtolicæ decreto, BEATI titulo, quo à trecentis pænè annis, doctis illorum calamis, Populorum veneratione, & publicis picturis, indigitatur, meritò decorent, & illuſtrent. Quibus tandem ſupremam additantes coronidem, beneuolum Lectorem monendum operæpretium duximus, nos pauca illa, quæ vſque adeo de B. IOANNE CHISIO cum adiectis notis libauimus, ea omnia iuxta Reuerendiſſimi *Capiſucci* oratorium calamum accuratè delineaſſe, nihilquè ferè, quod propriè eàm ad rem pertinere viſum eſt, omiſiſſe; quod ſi fortaſſe iucunda minus, quam par erat, quis opinetur; prodromum hoc opus eſſe ſciat, quo plura, potioraquè à politioribus calamis, & à præſtan-

F tio-

Digitized by Google

tionibus Apollineæ artis cultoribus, tamquam ex vberiori Amalthea cornu effundi, non leue erit incitamentum. Cæterùm, quæ ſcripſimus vtilia rati; in lucem libenter eduximus, quod ſi compendioſus nimis arguar, in re prolixa ſymbolum dediſſe non verear affirmare. Nemo tandem reor exurget in me Zoilus, nec rigidæ frontis Ariſtarchus, nec alter ex eorum colluuiario, qui in alios eiaculari conuitia pro cibo habent, in quos immeritò laceſſitus ſycophantica retorquebo ſpicula, & in ſcientia, iudicio, & candore eruditorum, & cordatorum genio in omnibus me ſubijciens, & Apoſtolicis S. Cong. S. R. & vniuerſalis Inquiſitionis decretis, Romæ editis anno 1625. & anno 1634. confirmatis, iuxta declarationem decreti Vrbani VIII. anno 1631. factam ſuper cultum, & Beatorum venerationem, ſecurus, & tutus acquieſco; non tamen in Excellentiſſimi D.D. MARII CHISII, ALEX. VII. P.M. germani Fratris, nec non FLAVII, & AVGVSTINI eiuſdem Nepotum encomijs, de quorum nuper Senis in Vrbem aduentu, adiecta carmina venerabundus accinui; quod ſi tantis Principibus impar, in magnis voluiſſe ſat eſt.

Innumeros pelagi fluctus, terræquè procellas,
Deſpice ter felix Cymba ſacrata Petri.
Venit ALEXANDER, qui Te cum Robore firmat,
Biſſenoquè micans Vertice Stella regit.
Siquè maris montes lædunt, en MARIVS adſtat,
Qui maris vndoſas ſiſtere nouit aquas.
Si Tibi ventoſas efflauerit Aeolus auras,
FLAVIVS has vno comprimet ore minas.
Surgant Hæretici cum tempeſtate feroces,
Qui fuget, hinc HEROS inclytus alter adeſt.
Auſpicijs tantis, & tanto numine tuta,
Nunquam fluctiuoræ præda Charybdis eris.

Quod aſtra ſecundent.

F I N I S

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EM. II

Ad maiorem Dei Optimi Maximi, intemeratæ Matris, S.P. Auguſtini, Sanctorumquè omnium gloriam.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google